

POSUDEK OPONENTA

Adaptační strategie imigrantů v Pardubickém kraji

(BAKALÁŘSKÁ PRÁCE)

Autor práce: Lada Foubíková

Vedoucí práce: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Autorka se ve své bakalářské práci věnuje otázkám spojeným s migrací do České republiky. Na vzorku šesti(?) mladých imigrantek ze zemí bývalého Sovětského svazu, se snaží analyzovat adaptační strategie, které její informátorky volily, a proces jejich postupné integrace do české společnosti.

Hlavní výzkumnou otázku autorka formulovala takto: „Jakou adaptační strategii zvolily imigrantky v Pardubicích, konkrétně v restauraci v Pardubicích obchodní korporace XYZ?“ Hlavní otázka je dále rozpracována (na rozdíl od předchozí verze práce) do čtyř dílčích otázek. Na základě výtky oponenta v předchozím posudku autorka tuto část upravila. Nicméně výzkumné otázky předchází na str. 12 úvahy, které zmateně a opakovaně nastolují otázku, zda vůbec lze u sledovaných imigrantek hovořit o nějaké volbě adaptační strategie ve smyslu jejího vědomého prožívání v pojmech společenských věd?

Zde předkládám k obhajobě otázku, která po přečtení 1. kap. zákonitě vyvstane – pokud autorka už na začátku práce hlavní otázku sama zpochybnila, proč ji nezměnila? V závěru práce totiž na několika místech zdůrazňuje nevědomý, intuitivní charakter adaptace, nebo v některých fázích maladaptace, aby na str. 59 dospěla k názoru: „žádná z mých informátorek si nevybrala ze začátku adaptace určitý typ adaptační strategie. Adaptovaly se do

majoritní společnosti na základě svých pocitů, nálady, chování a jednání majoritní společnosti". To ovšem autorka věděla už na začátku. Co tedy vlastně zjistila? Žádám o odpověď v rámci obhajoby.

Autorka užila metodu zúčastněného pozorování a neformálních rozhovorů, přičemž obě metody uplatňovala především na pracovišti v jedné pardubické restauraci, kde - jak uvedla - pracovala a současně zacvičovala do práce své čtyři informátorky, imigrantky. Informátorek bylo - jak uvádí v této druhé verzi práce - šest. Opět tu existuje určitý rozpor v počtech, neboť jmenovitě na stránkách 24-34, na nichž své informátorky charakterizuje, uvádí informantek pět. Zde žádám opět vysvětlení.

Na práci lze ocenit, že vychází z terénního výzkumu trvajícího přibližně jeden rok a že se autorce podařilo navázat i přes počáteční nedůvěřivost dobrý vztah se svými informátorkami. Ocenění si zaslouží i způsob, jakým se v průběhu výzkumu vyrovnávala s překážkami kladenými ze strany zaměstavatele, což popisuje v kap. Etika výzkumu.

Ve vlastním textu práce se autorka dotýká i vztahu české společnosti k imigrantům, zejména se věnuje otázce stereotypů. Celkem ústrojně se jí daří zapojovat do textu výpovědi anonymizovaných informátorek. Stylistická úroveň práce sice není valná, ale některé nedostatky, na něž byla autorka upozorněna v předchozím oponentském posudku, jako např. užívání označení respondentky pro své informátorky, ale i další závažnější věci, odstranila. Nejvýznamnějším nedostatkem práce ale stále zůstává určitá nekonceptnost a mlhavost práce ve vztahu k výzkumným otázkám (viz můj první dotaz k obhajobě).

Práci doporučuji k obhajobě a podle výsledku obhajoby ji navrhuji **hodnotit stupněm velmi dobře nebo dobře.**

Praha 18. 1. 2018

Vypracoval: Mgr. Zbyněk Andrš, Ph.D.